

**Hanzehogeschool
Groningen**

University of Applied Sciences

**Onderzoek Werken aan werk 2017-2018
HRM Lectorencongres 9-11-2018**

**share your talent.
move the world.**

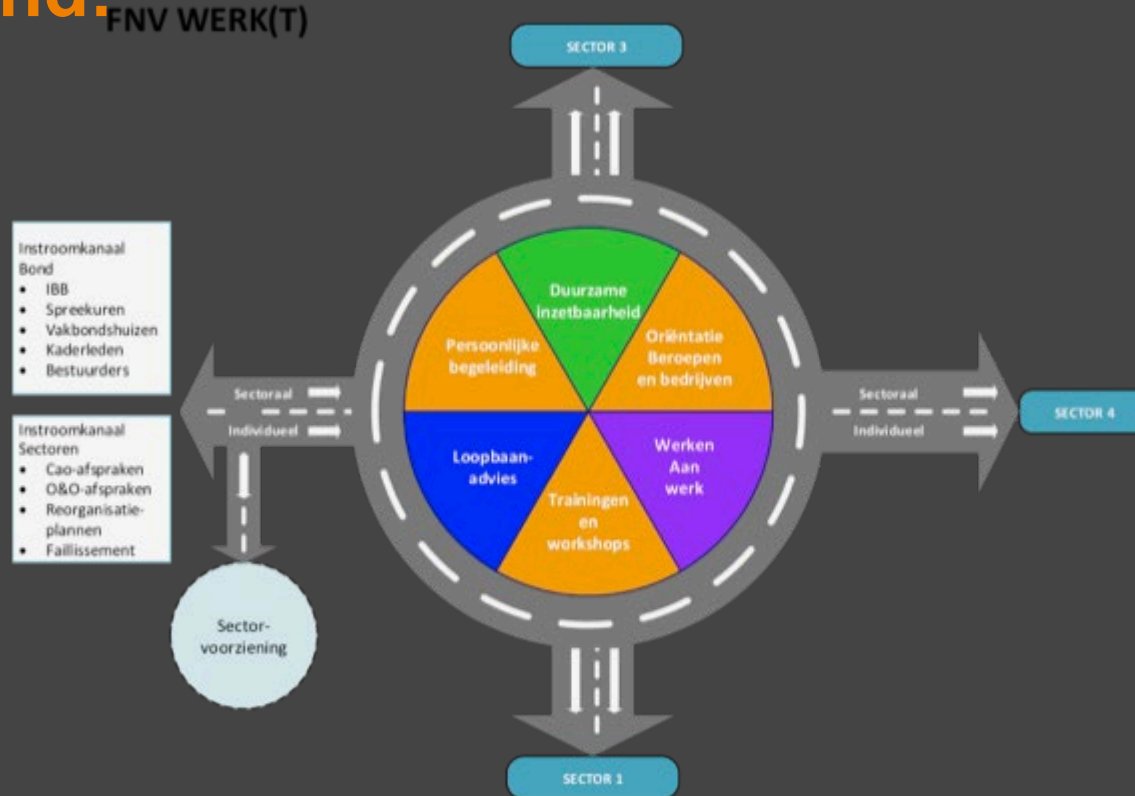
'Loopbaanbegeleiding vanuit FNV 'Werken aan werk'

1. Onderzoekscontext
2. Methode
3. Eerste resultaten
4. Eerste conclusies

Loopbaanbegeleiding vanuit de vakbond?

- (regionale) **W**erkzekerheid in plaats van **B**aanzekerheid.
- Vanuit SER advies inzet vijf Landelijke adviescentra met pilots **W**erken aan werk (**WAW**).
- **WAW**: vergroten individuele loopbaanregie via versterken transitievaardigheden.

FNV werk(t): (regionale) werkzekerheid via de vakbond:

Doelstellingen onderzoek

Doelen van het onderzoek:

1. zicht krijgen op verwachtingen en ervaringen van deelnemers noordelijke WAW pilot.
2. het destilleren van relevante thema's voor vakbondsdienstverlening en regionaal werkgelegenheidsbeleid.

Onderzoeksvragen doel 1

- 1: *‘ Welke verwachtingen hebben deelnemers loopbaanbegeleiding van ‘Werken aan ‘werk’ en hoe kunnen deze begrepen worden?’*
- 2: *‘Welke ervaringen hebben deelnemers loopbaanbegeleiding met ‘Werken aan ‘werk’ en hoe kunnen deze begrepen worden?’*
3. *‘Welke ervaringen hebben trajectadviseurs met de loopbaanbegeleiding binnen ‘Werken aan werk’ en hoe kunnen deze begrepen worden?’*

Conceptuele referenties

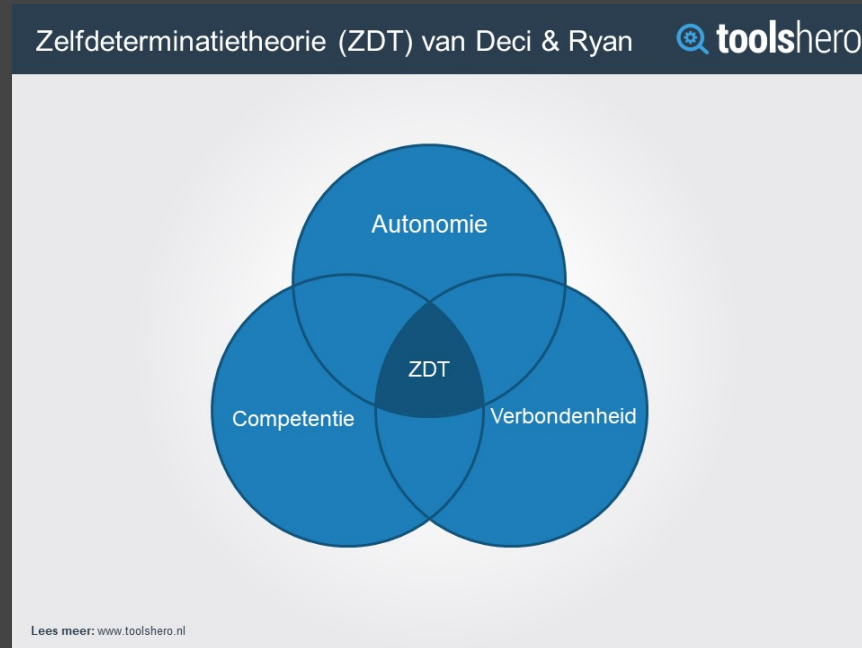
- Verwachtingen en ervaringen betekenis geven vanuit **Zelfdeterminatietheorie** en model **Autonomie ondersteuning**.
- Individuele drijfveren betekenis geven vanuit de **Individuele Vraaggerichte Benadering (IVB)**.

Belang Intrinsieke motivatie

Zelfdeterminatietheorie (Deci & Ryan, 1985)

Drie drijfveren tot intrinsiek gemotiveerd gedrag.

Drijfveren en arbeidsmarkt transitities

Intrinsieke motivatie extern aansturen?

- Externe prikkels kunnen intrinsieke motivatie verhogen, mits prikkels aansluiten bij interne drijfveren.
- Autonomie ondersteuning als externe prikkel.
- Loopbaanbegeleiding WAW autonomie ondersteunend?

Autonomie ondersteuning

Autonomie-ondersteuning:

- Perspectief van de ander erkennen
- Keuzes bieden, initiatief en exploratie stimuleren
- Een motivering voor verwachtingen geven
- Autoritaire taal vermijden
- Anderen betrekken bij het stellen van doelen

Autonome motivatie:

Je kiest zelf voor het gedrag en staat er helemaal achter

Geïnternaliseerde motivatie: omdat je het belangrijk vindt

Intrinsieke motivatie: omdat je het interessant vindt

- Beter presteren
- Creativiteit, flexibiliteit
- Betere samenwerking/relaties / aanpassing
- Positievare emoties/psychologische gezondheid
- Plezier, energie, langer volhouden
- Dieper leren

Controlerend aansturen/opvoeden:

- Autoritaire taal en toon
- Dreigen
- Schuldgevoel opwekken
- Straffen
- Belonen om iets gedaan te krijgen
- Vleien

Gecontroleerde motivatie:

Je vertoont het gedrag niet uit eigen keuze en staat er niet volledig achter

Vanwege druk, dwang

Vanwege 'verleiding'

- Angst
- Spanning
- Korste weg naar het doel nemen (inclusief valsspelen)
- Weinig betrokkenheid bij het werk
- Ontevreden, ongelukkig

Onderzoeksmethode

- Data uit 50 half open interviews met steekproef noordelijke deelnemers. (populatie \pm 200). Onderzoek nog niet afgerond; tussentijdse resultaten obv 30 deelnemers.
- Interviews en verslaglegging door studenten HRM en Toegepaste psychologie.
- Data uit drie supervisie sessies met vier Trajectadviseurs WAW.
- Gefiatereerde gesprek- en supervisie samenvattingen met quotes geanalyseerd via Atlas ti 8.0.
- Coderen vanuit begrippen uit de referentie theorieën en open coderen

Kenmerken respondenten

- Merendeel tussen 1950-1970 geboren.
- Merendeel bondslid
- Merendeel MBO 4 opgeleid
- XX en XY gelijk verdeeld
- Groningen, Friesland, Drenthe

Eerste resultaten, thema's:

Deelnemers:

1. Aard werkmotivatie.
2. Aard en mate van loopbaanregie.
3. Motivatie voor en verwachtingen van het traject.
4. Ervaringen met traject algemeen.
5. Ervaringen met individuele begeleiding.
6. Ervaringen met training en overige producten.

Trajectadviseurs:

1. Ervaringen met de trajectbegeleiding.

Werkmotivatie

Top 3 subthemas:

1. **Autonomie:** *'Je bent gewoon lekker zelfstandig, dat bevalt heel goed en verantwoordelijk te zijn alleen voor jezelf'. 'Niet alleen dat je vastzit op de locatie daar, maar dat je ook ergens anders heen gaat'.*
2. **Contact met mensen:** *'leuke groep' 'Leuke samenwerking' 'Heel groot wij- gevoel in de hele organisatie'. 'De droombaan zou zijn mensen laten groeien en bloeien'.*
3. **Zingeving:** *"Ik ga liever een minder betaalde baan aan waar ik het wel naar mijn zin heb, dan een baan waar ik veel verdien en niet naar mijn zin heb" 'Ik wil iets doet wat ik leuk vind. Bijvoorbeeld grafisch ontwerpen, teksten schrijven, teksten opmaken vind ik leuk.' 'Ze wil graag een verschil maken voor de ander'.*

Loopbaanregie

2 subthemas:

1. **Gemiddeld tot hoge Loopbaanregie bij aanvang:** *‘Toen de reorganisatie dreigde, zag hij dit dus ook als nieuwe kans om eens goed de tijd te nemen om te besluiten wat voor richting hij precies op wilde.’ X is erg actief in haar zoektocht, heeft veel interesses en ziet overal mogelijkheden.’*

2. **Loopbaanregie door traject versterkt:** *‘door het traject denkt ze nu breder over de verschillende mogelijke functies voor haar’. ‘Ik weet nu wat ik niet moet zoeken door de gesprekken met X. Ze heeft mij laten inzien in welke richting ik nu ongeveer kan gaan zoeken. Ik kan hier nog wel in groeien.’*

Motivatie voor en verwachtingen van het traject

Top 3 subthemas

1. **Vaardigheden leren:** *‘Eigenlijk had X een zeer praktische verwachting van het traject.’*
2. **Zelfkennis vergroten:** Bij WAW gaat X *‘in ieder geval actief bezig met dingen en met jezelf en naja, dat kan alleen maar goed zijn’.*
3. **Richting te kunnen geven aan je leven:** *‘Werk speelt een belangrijke rol om richting aan je leven te geven.’*

Ervaringen met traject algemeen

Twee subthemas:

1. **Vaardigheden geleerd**: *‘En het is leuk en ik heb veel geleerd en ik probeer het om te zetten ’ ‘via het vervullen van opdrachten zijn er dingen naar voren die ik goed gebruiken kan in mijn werk, bijvoorbeeld ‘vertel altijd vanuit jezelf’.*
2. **Steun** : X ziet hierin (werk vinden) een relatie met haar traject: *‘alles heeft te maken met de trajectbegeleiding’ .*
‘X waardeert aan het gehele traject dat het echt helpend is en dat ze er vertrouwen in heeft dat het haar verder helpt om die juiste keuze te maken en dat ze verder kan’.

Ervaringen met individuele begeleiding

Top drie subthemas:

1. **Persoonlijke aandacht:** *Dat ze positief zijn en dat ze echt naar de persoon kijken* 'Ik heb wel het idee dat het echt om 'mij' draait'.

2. **Keuzevrijheid:** *'Als ik niet wil dan hoef ik ook niet deel te nemen aan het traject'* 'ze stuurt je in de goede richting en uiteindelijk kom je zelf steeds een trede hoger'. 'En zonder je op dingen af te rekenen'

3. **Vaardigheden leren:** *'ze heeft me geholpen met mijn CV, hoe ik het best een samenvatting kan maken en zo'*

Ervaringen met training en overige producten

Twee sub themas:

1. **Vaardigheden leren:** *van de handvatten die X leerde bij de workshops heeft ze ook al gebruik gemaakt 'dus tot nu toe ook al een aantal keren ingezet, maar helaas...'. 'Je hebt er heel veel aan, want je kunt het heel goed gebruiken in je brieven, maar ook als je wel uitgenodigd wordt op een sollicitatiegesprek'.*
2. **Positieve invloed groep:** *'maar ze vindt het toch altijd wel fijn om workshops te volgen, "omdat je daar ook met andere mensen zit die in dezelfde situatie zitten.'*

Ervaringen trajectbegeleiders

1. Stimuleren **zelfstandigheid** en maken van eigen keuzes deelnemer.' *In de algemene zin gaat het erom dat de deelnemers zelf de touwtjes in de hand nemen.' 'ik doe dat bewust, wat ze moeten doen ga ik niet zeggen'.*
2. Aangaan **verbinding**: 'wat er ook gebeurt ik wil dat je er komt', 'ik kijk naar de persoon hoe het is, je neemt de persoon als uitgangspunt' 'de kracht van de aanpak is het vertrouwensband met de deelnemer' 'wanneer houdt het op? Hoe ver wil/moet je gaan?' 'Vraag is wanneer je iemand aan de hand neemt'.
3. 'Confrontaties met **complexe problemen**. 'en hier zagen ze ook voor het eerst hoe X blijkbaar was zoals hij zich thuis voelde, namelijk zeer gedeprimeerd' 'ik schrik als ik zie hoe ver jullie eerder in jullie verdriet gezakt zijn', 'dus waar ga je ophouden met diep gaan, wanneer zeg je, eigen kracht!'. "er zijn deelnemers aan WAW die beschadigd zijn, en hun problemen zijn niet eendimensionaal" 'Maar wat is onze taak wanneer de beerput open gaat? '
4. Benadering vanuit **perspectief deelnemer**: 'gebruik maken van hun netwerk als dat iemand echt helpt'. 'Aanbieden (extra) workshops als er behoefte is bij de deelnemers' 'soms merk ik ook dat mensen nog helemaal niet klaar zijn voor een baan'.
5. Belang **praktische hulp**: 'focussen op de praktische dingen, zoals X's financiële situatie'. "Ook maakte TA duidelijk dat er instanties zijn waar X heen kon gaan in het geval van eenzaamheid, zoals Humanitas"

Eerste conclusies...

1. **Verwachtingen** deelnemers gaan vooral over het leren van vaardigheden.
2. **Ervaringen** deelnemers gaan over vaardigheden, steun, persoonlijke aandacht, keuzevrijheid.
3. Overeenkomende **ervaringen** deelnemers en trajectadviseurs
4. **Intrinsieke motivatie** om te werken expliciet aanwezig bij respondenten.
5. **Intrinsieke motivatie** wordt expliciet ondersteund door trajectadviseurs (TA's).
6. Respondenten ervaren **kwetsbaarheid**, sterk herkend door TA's.
7. **Autonomie** lijkt vanuit **verbondenheid** en **competentie** versterkt te worden door TA's.
8. **Loopbaanregie** bij aanvang traject al gemiddeld of hoog, wordt hoger door traject.
9. **Matchmaking** lijkt vooral nog impliciet.